

Matt 9:9 – 13

Kuinka teidän opettajanne syö yhdessä publikaanien ja muiden syntisten kanssa? Jeesus kuuli sen ja sanoi: "Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. Menkää ja tutkikaa, mitä tämä tarkoittaa: 'Armahtavaisuutta minä tahdon, en uhrimenoja.' En minä ole tullut kutsumaan hurskaita, vaan syntisiä."

Hyvä kuulija!

Haluaisin mielelläni kysyä sinulta: Kuinka suhtaudut tähän raamatun tekstiin? Tuntuuko sinusta, että tietäisit siitä jo kaiken? Vaiuntuuko, että olemme yhä peninkulmien päässä siitä, mitä Jeesus siinä tekee ja sanoo?

Me ihmiset voimme ottaa vastaan vain sen, mitä varten meillä on antenni. Vain sellaiset sanat ja teot, joille olemme avoimia, joita varten meillä on valmius, voivat koskettaa meitä. Kaikki muut menevät ohitsemme jokseenkin jälkiä jättämättä. Siksi pyydän sinua: Jos mahdollista, suuntaa antennisi oikein vastaanottamaan nekin Jeesuksen sanat ja teot, jotka olet jo kuullut.

Jeesus aterioi yhdessä publikaanien ja syntisten kanssa. Sen ajan hurskaalta juutalaiselta sellainen oli kielletty.

Jeesus puolustautuu: Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. Mutta eiväthän syntiset toki sairaita ole!

Jeesus sanoo: En minä ole tullut kutsumaan hurskaita, vaan syntisiä. Mutta eikö Jeesuksen raamatusta, koko Vanhasta testamentista ilmene käsitys: Jumala rakastaa ja siunaa hurskaita, mutta tuhoaa väärintekijät?

Kaksi tuhatta vuotta on kulunut. Onko Jeesuksen asenne kestänyt? Olemmeko avoimia Jeesuksen näkemykselle? Kuinka itse suhtaudun Jeesuksen tekoihin ja sanoihin?

Vieläkin on olemassa sananlasku, jota monet iäkkäämmistä muistavat meille jauhetun: Kerro minulle, kenen kanssa seurustelet, niin minä sanon, millainen olet. Ja ne ihmiset, jotka huolehtivat vaikeuksiin joutuneista, saavat yhä edelleen todeta: Osa prostituoituihin, syrjäytyneisiin, huumeiden käyttäjiin, aids-potilaisiin jne. kohdistuvasta halveksunnasta tarttuu myös auttajiin.

Vielä nykyäänkin ihmisiä leimataan varkaiksi, murhaajiksi, rikollisiksi. Monet meistä tuskin huomaavat, mitä silloin oikeastaan tapahtuu. Ihminen tulee yhden ainoan pahan tekonsa tähden polttomerkitseksi koko loppuelämänsä ajaksi. Kun selitän, että murhaajaksi nimittämisen sijasta meidän tulisi sanoa ihminen, joka kerran on murhannut jonkun, tuumaavat monet, että se on hiusten halkomista.

Jokaiselta, jolla menee huonosti, on köyhä, velkaantunut, kysytään heti: Kärsiikö hän aiheettomasti vai onko itse syyllinen tilaansa? Syyttömät ansaitsevat myötätuntomme ja apumme, syylliset "luonnollisestikaan" eivät. Voi, voi, jos kirkollinen avustusjärjestö auttaa jotakuta sellaista, joka on itse vikapää kurjuuteensa. Silloin tulee myös kyseinen järjestö haukutuksi ja uhatuksi: Minulta eivät saa enää euroakaan törseäväksi.

Meillä on syvään juurtunut käsitys, että kaikki ihmisen tekemä paha täytyy rangaista. Sitä vaatii oikeudenmukaisuus. Siksi suljemme ihmisiä vankiloihin, vaikka tiedämme aivan tarkasti, ettei se ole paras tapa näiden ihmisten parantamiseksi, auttamiseksi. Uskomme jopa tietyissä oloissa olevan oikeutettua riistää ihmiseltä vanhan rikoksen takia kaikki tulevaisuuden mahdollisuudet tuomitsemalla hänet elinikäiseen vankeuteen.

Meidänkin nykyaikaisissa korvissamme kuulostaa skandaalimaiselta, kun Jeesus sanoo syntisen olevan sairaan, joka tarvitsee lääkäriä. Mutta juuri siksi uskon unelmallani yhteiskunnasta ilman vankiloita olevan paljon tekemistä Jeesuksen asenteen kanssa.

Me kaikki tunnemme ihmisiä, jotka saavat paljon aikaan ja ovat kovia itseään kohtaan. Mikään uhri ei näytä heistä liian suurelta. Heitä ihaillaan ja usein he itsekin ihailevat itseään. He tuntevat kuuluvansa inhimilliseen, moraaliseen ja uskonnolliseen eliittiin. Kuitenkin katsoessamme tarkemmin huomaamme: He eivät ole kovia vain itseään, vaan myös muita kohtaan. Heidän silmissään toiset ovat vain armottomia laiskureita, pelkkiä vetelyksiä.

Opetelkaa, mitä Jeesus sanoo: Armahtavaisuutta minä tahdon, en uhreja. En ole tullut kutsumaan hurskaita.

Teologi J. B. Metz sanoo raamatun Jumalasta: ”Hänen ensi silmäyksensä ei kohdistu syntiin, vaan hätään ja kurjuuteen.” Ja Metz lisää vielä: ”Synti oli Hänelle ihmisen kieltäytymistä näkemästä oman kurjuutensa ulkopuolelle.”

Sana synti ei nykyisin enää ole ”in”. Enemmistö tuskin puhuu siitä. Ja kuitenkin heti kysymme, kuten jo näimme, jokaiselta ahdinkoon joutuneelta: Onko hän syytön vai syyllinen?

Jos haluamme tiivistää Jeesuksen asenteen yhteen lauseeseen, voimme sanoa: Jeesus ei keskity syntiin, vaan *vapauttavaan yhteisvastuullisuuteen syntisen kanssa*. Hän menee heidän *luokseen*. Hän kuuntelee heitä. Hän antaa heidän havaita: *Olen yksi teistä*. Teidän elämässänne on paljon mennyt pieleen. Yrittäkäämme *yhdessä* korjata se. *Olkaa rohkeita! Kaikkea ei ole menetetty. Jumalan edessä ei ole koskaan liian myöhäistä aloittaa uudelleen alusta*. Niin skandaalimaiselta kuin se monien korvissa kuulostaakin: Jumalani, minun Isäni, joka on myös teidän Jumalanne, teidän Isänne, välittää enemmän syntisten pelastamisesta kuin hurskaitten.

ORF 1, ”Erfüllte Zeit”, sunnuntaina 9.6.1996

Isä Theodor Rohner

Suom.: Heikki Pusa